

Budapestre vonatkozó ujságcikkek

Szerző: *Lázár István*

Cím: *Fatolvajok*

Forrás: *Pesti Hírlap*

Pyp.
(Hely)

1920 ^{xii} 12
(Idő)

(Köt. v. füz.) (Olda)

Tárgy

662.6

Hely

Idő

"1920"

Személy

Közp. nyomt. XX. cs. 23.

Fatolvajok (Éjjel a budai hegyek közt. — Dől a faóriási — Beszélgetés a fatolvajokkal. — Jönnek az örök! — A fatolvajok cimborája.)

Arva lámpák villannak itt-ott az éjszakában, vastagon fekszik a sötétség Hűvösvölgy fölött. Jövök a vidám cimborák vacsorájáról, sietek a villamos felé. Lekéstem! Tétován állok, a köd olyan, mint a fűtös gyapju, lélek sincs sehol. Visszamennek, de már a vendéglőt is bezárták. Gyalogszerrel indulok a világtalan éjszakának; jó, hogy nálam van a Frommer-pisztolyom . . .

Úl a csönd a völgyön, mint fekete tyúk a fészken, az Ördögárok felől misztikus párák emelkednek: mintha az Ezeregyéjszaka palackból kiszálló szelleme ötlene szemembe, ahogy az árok ködsóhaja szétlebben az erdő felé. Az erdő decemberi álmát aluszsza, ág sem zörren, csak lépésem kip-kopia ver az éjszakában. De most neszt fogok. Kifeszített cérnaspárgán muzsikálnak valahol bent az erdő mélyén . . . utána dörgés veri föl a fekete csendet, ág recseg s irdatlan dördüléssel dől le egy faóriási, hogy az egész hegyoldal szinte megrezeg bele. Fatolvajok! A visszhang körbe fut a hegyek közt s lassan elhal, a csönd pedig megint ráfekszik a fájra, mintha meg akarná fojtani. Surrenek az éjszakában, meglessem a fatolvajokat . . .

Beereszkedem az Ördögárokba, fagyókerekbe fogódzom, loccsan alattam a jeges iszapviz, átmelegyek a köveken s az erdő elnyel. Az útmenti lámpák fénye a fák közt bujdokol, de két három lépéssel beljebb már körül fog az éj. Sötét, fenyegető alakok merednek elém: a fák. Boldogtalan gigászok! Egy helyhez köti őket a kárhozat. Óriási polypoknak képzelem. Ver a szívem a csöndben. Hol vannak a fatolvajok? Hallom. Megint muzsikálnak a kifeszített spárgán: valahol arra jobb felé fűrészelik a fát. Most balról hallom. Nem tudok tájékozódni, esalogat a visszhang. Ösztönömre bizom magamat s a fűrésznysizegése mind közelebb hallik, majd ismét elnémul. A csönd szinte összeborzaszt, de már nyomon

meg vagyok. Zörren az avar, ág recsen s megeredem valami nehéz testben. A ledöntött fa! Lélek sincs mellette. Elbujtak az erdő szegénylegényei! Leülök a fatörzsekre és várok . . .

Árnyék sompolyog ki a fák közül s rámpiszszent: Maga az, szomszéd? Én vagyok, felelem. Még egy árnyék jön: Nem hallott semmit? Nem — suttogom. Folytathatjuk — lép elő a harmadik árnyék is, de most egymásra merednek, hogy négyre szaporodtak. Sötétséghez szokott szemük fölismeri bennem az idegent. Ki maga? Ne féljenek . . . Megnyugtatom őket s halkán diskurálunk. Az egyik lakatoslegény, a másik menekült tisztviselő, a harmadik nem árulja el magát . . . Az is ur. Panaszkodnak. A tisztviselő négy gyermekével egy kultúrtól fabódóban nyomorog, a felesége súlyos beteg; lopnia kell hát, hogy egy kis meleget juttasson családjának. A harmadik csak sóhajtozik és hallgat. A ledöntött fa koronájának a helyén beszűrődik a csillagok sugárnyi fénye s a kék homályban a fűrészhalka nyekereg. Az ágakat nyesik, aztán a törzset fűrészelik, de meg-megállnak és hallgatódznak. Őrzik az erdőt s minden pillanatban rajtuk üthetnek . . . Pszt!

A fűrészdalt fordul, a három árnyék eltűnik s magamra maradok. Jönnek! Mozdulok, de lövés dörren s az ágak közt füttyöl a golyó. Zörög az avar, dobog a föld: Allj! Lámpa világít rám s fegyvereső mered a mellemnek. Megvagy! Az örök körül fognak s mindenek előtt elveszik a pisztolyomat . . .

Ki vagyok? Igazolom magamat. Azzal vádoló, hogy a fatolvajok cimborája vagyok. Tiltakozom, érvelek, veszekszem velük, míg végre nagynehezen elengednek. Később jóba jövünk és elkísérnek egy darabig. Cigarettaízva ballagunk lefelé az Ördögárok mellett s kérdem, hogy mi lesz azzal a ledöntött fával? Az ör legyint. Nekik az élő erdőt kell őrizniük s eddig tán el is cipelték vállukon azt a szép ledöntött gyertyánt a fatolvajok . . . Lázár István.

nyomda 1920